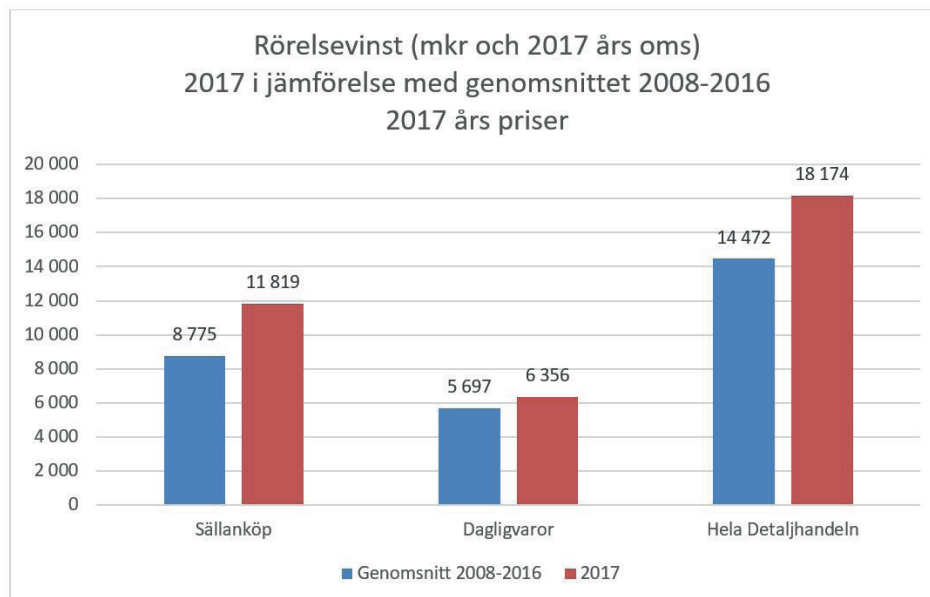

Kortversion av rapport: Hur har handelns vinster och lönsamhet påverkats av strukturomvandlingen?

Under de senaste tio åren, 2008–2017, har handeln genomgått stora strukturella förändringar genom digitalisering, växande e-handel och ökande internationell konkurrens. Men detta har inte lett till en sämre lönsamhet för detaljhandeln: Såväl vinster som lönsamhet har ökat under perioden. Det har dock sett olika ut för olika typer av företag, vilket är naturligt i en marknadsekonomi som genomgår en snabb strukturell förändring.

I rapporten *Hur har handelns vinster och lönsamhet påverkats av strukturomvandlingen?* analyseras detaljhandelns vinst- och lönsamhetsutveckling under perioden 2008–2017. Författarna konstaterar att såväl vinster (mätt i rörelsevinst) som lönsamhet (mätt i rörelsemarginal), har ökat. Det bästa året var 2016, näst bäst var 2017.

Den starkaste delbranschen är sällanköpshandeln. De största företagen har ökat sina vinster mest, men även de allra minsta har ökat såväl vinster som lönsamhet. Företagen med 10–49 anställda har haft en sämre utveckling, både vad gäller vinster och marknadsandelar.

Personalkostnader och vinst

I rapporten analyseras relationen mellan vinster och personalkostnader särskilt. Utgångspunkten har varit att ta reda på om den vanligt förekommande bilden stämmer att personalkostnaderna påverkar lönsamheten negativt. Men författarna kommer fram till att det inte är så. Det finns inga tydliga negativa samband mellan personalkostnader, vinster och lönsamhet. Tvärtom visar analyserna ett positivt samband mellan personalkostnader, vinster och lönsamhet. Det vill säga att höga personalkostnader också innebär höga vinster. Undantaget är medelstora företag (50–249 anställda), där det varken finns ett positivt eller ett negativt samband.

Rapporten visar även hur företagens andel av marknaden har förändrats. Under perioden som analyserats har de största företagen ökat sina andelar av marknaden. Störst har ökningen varit för företag med mellan 50–249 anställda. De minsta företagen, med 1–9 anställda, har minskat marknadsandelen mest.

”Den svenska modellen” innebär bland annat att strukturomvandling är en naturlig och positiv del av utvecklingen på arbetsmarknaden. Goda löner och villkor för de anställda är en viktig del i detta. Företag och branscher som inte klarar att ge det bör slås ut till förmån för starka företag som kan växa och samtidigt erbjuda goda villkor. För anställda gäller att det finns möjlighet till omställning och utbildning att byta jobb.

Rapporten visar att handeln som bransch klarar att växa och vara lönsam samtidigt som det pågår en stark strukturomvandling.

